

København, den 29. november 2016

Sagsnr. 2016 - 2228/KMW
3. advokatkreds

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [klager 1] og [klager 2] klaget over [indklagede], [bynavn].

Klagens tema:

[Klager 1] og [klager 2], der var arvinger i boet efter [X] og efterlevende ægtefælle [Y], har klaget over, at [indklagede], der i første omgang repræsenterede [Y] og efterfølgende var bobestyrer i boet efter [X] og efterlevende ægtefælle [Y], har tilsidesat god advokatskik ved at have befundet sig i en interessekonflikt, ved ikke at have givet oplysninger om rettigheder, ved at have medtaget personer til møder, uanset de ikke var parter i sagen, og ved at have lavet fejl i boopgørelsen.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 20. juli 2016.

Sagsfremstilling:

[X] afgik ved døden den 31. december 2012, og boet blev udleveret til den efterlevende ægtefælle [Y] til hensiddent i uskiftet bo med [klager 1] og [klager 2].

[Y] kontaktede [indklagede] vedrørende skifte af det uskiftede bo i forbindelse med indgåelse af ægteskab med [Z].

Der pågik primo 2015 drøftelser vedrørende skifte af det uskiftede bo, herunder om der kunne opnås en forligsmæssig løsning, hvor [klager 1] og [klager 2] gav arveafkald.

Ved et møde den 14. april 2015, hvor [Y], [Z] og deres veninde [U] samt [klager 1] og [klager 2] deltog og herudover [indklagede] og advokat [A], blev det aftalt, at det uskiftede bo skulle skiftes med [indklagede] som bobestyrer.

[Klager 1] meddelte i e-mail af 21. april 2015 advokat [A], at hun "intet" havde imod, at [indklagede] behandlede boet som bobestyrer. [Klager 2] tilsluttede sig ligeledes dette i en e-mail.

Med cirkulæreskrivelse 6 af 14. september 2015 fremsendte [indklagede] v/advokat [A] "arbejdsudkast til boopgørelse" til boets arvinger.

[Indklagede] v/advokat [A] fremsendte med cirkulæreskrivelse 8 af 26. oktober 2015 "endeligt regnskab" til boets arvinger.

Der er i cirkulæreskrivelse 8 bl.a. anført følgende:

"Som orienteret om, har jeg korrigeret den fejl, der var i det tidligere fremsendte regnskab, nemlig for så vidt angår ejendommen beliggende [adresse 1], som er købt af længstlevende ægtefælle og dennes ægtefælle, [Z], i lige sameje. Længstlevende ægtefælle, [Y], har berigtiget hele købesummen, idet [Z]s ejendom endnu ikke er solgt.

Der er således udstedet gældsbrief på halvdelen af købesummen fra [Z] til [Y].

Derudover er der, som tidligere anført, ikke latent skat vedrørende ejendommen i [bynavn], som ifølge kommunens oplysninger kan sælges skattefrit.

For så vidt angår værdipapirerne, har jeg modtaget udregning af den latente skat fra revisor [R], der vedlægges til orientering.

[...]

Jeg hører gerne, hvorvidt parterne kan blive enige om at anslå bilens værdi til kr. 20.000,00, hvilket muligvis er i overkanten af den reelle markedspris.

[...]

Vedrørende indboet er der naturligvis indbogenstande, der ikke er medtaget til parternes nye adresse på [adresse 1], idet der er tale om en væsentligt mindre bolig. En lang række indbogenstande blev hentet af en dødsboopkøber ved fraflytning fra [adresse 2].

Såfremt arvingerne ikke har yderligere, vil jeg foreslå, at jeg indkalder til afsluttende bomøde på nuværende tidspunkt.”

Af det med cirkulæreskrivelse 8 fremsendte boregnskab fremgår bl.a., at der vedrørende værdipapirer er sket passivering med latent skat med 553.461 kr. Af repartitionen fremgår, at arvebeholdningen efter [X] udgjorde 5.054.498,38 kr.

Af [indklagede] v/advokat [A]s cirkulæreskrivelse 9 af 23. november 2015 til boets arvinger fremgår bl.a. følgende:

”Jeg bekræfter modtagelsen af advokat [B]s skrivelse af 3. november 2015, idet jeg har noteret mig, at advokat [B] repræsenterer [klager 1] og [klager 2].

Jeg kan forstå, at [klager 1] og [klager 2] er utilfredse med den måde, der er sket vurdering af indboet på, men må henvise til, at [virksomhed 1] har været antaget og at han løbende bliver anvendt af bobestyrer ved Skifteretten i [bynavn].

Vedrørende bilen har [Y] siden da fremsendt to vurderinger på henholdsvis kr. 8.000,00 og kr. 4.000,00, hvorfor bilens pris er justeret til kr. 6.000,00.

Advokat [B] har anført, at de latente skattebyrde alene må passiveres med 30%. Dette er jeg som udgangspunkt enig i, men i det foreliggende tilfælde skal der realiseres værdipapirer for at kunne udbetales arv, hvorfor jeg mener, at der kan ske fuld passivering for de værdipapirer, der skal sælges under boskiftet.

Jeg skal således venligst forespørge advokat [B], om han ikke er enig heri, herunder forespørge [Y], hvilke værdipapirer, der skal realiseres til brug for udbetaling af arv.

Afslutningsvis vedlægges kopi af opdateret regnskab.”

Af det med cirkulæreskrivelse 9 fremsendte boregnskab fremgår bl.a., at der vedrørende værdipapirer er sket passivering med latent skat med 553.461 kr. Af repartitionen fremgår, at arvebeholdningen efter [X] udgjorde 5.045.146,81 kr.

[Klager 1] og [klager 2] godkendte den 6. januar 2016 boregnskabet.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

[Klager 1] og [klager 2] har påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at have befundet sig i en interessekonflikt i forbindelse med sin behandling af boet efter [X] og efterlevende ægtefælle [Y] som bobestyrerbo.

[Klager 1] og [klager 2] har endvidere påstået, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at have lavet fejl i boopgørelser og ved ikke inden et møde at have orienteret [klager 1] og [klager 2] om, at der i mødet deltog personer, der ikke var parter i sagen.

[Klager 1] og [klager 2] har i den forbindelse gjort gældende, at [indklagede] har oplyst, at han var personlig ven med [Z], og at han som følge heraf ikke har varetaget alle arvingers interesse i boet. [Klager 1] og [klager 2] har som følge heraf været nødsaget til at antage egen advokatbistand.

Hertil kommer, at [indklagede] ikke havde orienteret [klager 1] og [klager 2] om muligheden for, at en anden bobestyrer kunne behandle boet, ligesom han gennem hele forløbet ikke har givet [klager 1] og [klager 2] nødvendige informationer om grundlæggende rettigheder.

[Klager 1] og [klager 2] har herudover gjort gældende, at fejlene i de fremsendte boopgørelser alle har været til gunst for [Y] og [Z], og at berigtigelsen af fejlene har medført, at boet er forøget med ca. 1.835.000 kr.

Indklagede:

Henset til [indklagede]s indlæg i sagen, har Advokatnævnet lagt til grund, at [indklagede] principalt har påstået afvisning og subsidiært frifindelse.

[Indklagede] har henvist til, at skifteretten er rette klagemyndighed over hans arbejde som bobestyrer.

[Indklagede] har bekræftet, at det er korrekt, at han i boopgørelsen havde lavet en fejl vedrørende ejendommen [adresse 1], der var ejet af [Y] og [Z]. [Indklagede] har i den forbindelse henvist til, at han ikke var oplyst om, at [Z]s andel af købesummen var berigtiget ved et gældsbeholdning til [Y], der således tillige var et aktiv, der var omfattet af boet. [Indklagede] har gjort gældende, at fejlen straks blev rettet, og at dette skete før endeligt boregnskab blev fremsendt til arvingerne.

[Indklagede] har endvidere anført, at [klager 1] og [klager 2] under boets behandling var repræsenteret af advokat [B], og har henvist til, at advokat [B] har anerkendt, at passivering af den latente skattebyrde vedrørende værdipapirerne skulle ske som anført i cirkulæreskrivelse 9. Han har herudover gjort gældende, at der er sket en korrekt passivering af den latente skat, idet ikke alle værdipapirer blev realiseret under boets behandling.

[Indklagede] har herudover gældende, at det ikke er ualmindeligt, at det løbende skal afklares med den længstlevende ægtefælle, hvilke værdipapirer, længstlevende ønsker at beholde, og hvilke der skal realiseres.

Herudover har [indklagede] henvist til, at alle værdiansættelser af fast ejendom, indbo og bil er blevet foretaget af sagkyndige og efterfølgende godkendt af arvingerne.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 5 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Fristen for at indgive klager over advokaters adfærd findes i retsplejelovens § 147 b, stk. 2, og i § 18 i bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008 om Advokatnævnets og kredsbestyrelsernes virksomhed ved behandling af klager over advokater m.v., hvoraf det fremgår, at klager skal indgives inden 1 år efter, at klageren er blevet bekendt med det forhold, som klagen vedrører.

Advokatnævnet har modtaget klagen den 20. juli 2016. Klage over, at [indklagede] ikke har vejledt [klager 1] og [klager 2] i fornødent omfang, herunder vedrørende deltagelse i møder, vedrører forhold før den 20. juli 2015 er dermed indgivet efter 1-årsfristens udløb og er dermed for sent indgivet.

Advokatnævnet har lagt til grund, at de forhold der klages over før den 20. juli 2015 stod [klager 1] og [klager 2] klart inden den 20. juli 2015, og at der således ikke foreligger undskyldelige omstændigheder der gør, at fristoverskridelsen er rimeligt begrundet. Det forhold, at boregnskabet først er udarbejdet og forelagt for klagerne efterfølgende samt det forhold, at dødsboet først efterfølgende er afsluttet, ændrer ikke herpå.

Advokatnævnet afviser herefter den del af klagen, der vedrører forhold før den 20. juli 2015, idet den er for sent indgivet, og idet fristoverskridelsen ikke findes rimeligt begrundet, jf. retsplejelovens § 147 b, stk. 2, og § 18, stk. 2 og 3, i bekendtgørelse nr. 20 af 17. januar 2008.

Advokatnævnet finder, at klagen over, at [indklagede] skulle befinde sig i en interessekonflikt ikke er for sent indgivet, da [indklagede]s behandling af boet som bobestyrer bestod efter den 20. juli 2015. Ligeledes finder Advokatnævnet, at klagen over [indklagede]s fejl i boopgørelsen ligeledes ikke er indgivet for sent, da disse forhold ligeledes vedrører perioden efter den 20. juli 2015.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Det henhører som udgangspunkt under skifterettens kompetence at vurdere, hvorvidt en advokat, der er antaget af skifteretten til at behandle et dødsbo som bobestyrer, er inhabil i forhold til at udføre det hverv, som advokaten er antaget til at udføre.

Som sagen er forelagt for Advokatnævnet, er der ikke oplysninger om, at habilitetsspørgsmålet skulle have været indbragt for skifteretten.

Advokatnævnet har lagt til grund, at den del af klagen, der vedrører, at [indklagede] som følge af inhabilitet ikke har kunnet varetage alle arvingers interesser i boet, er en klage over, at [indklagede] under de foreliggende omstændigheder ikke burde have ladet sig udpege som bobestyrer, og at han ikke har varetage boets og arvingernes interesser loyalt og upartisk. Disse spørgsmål rækker videre end skifterettens kompetence.

Advokatnævnet har herefter kompetence til at behandle klagen over, at [indklagede] befandt sig i en interessekonflikt, idet klagen drejer sig om, hvorvidt [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at lade sig udpege og agere som bobestyrer i boet, uanset at han havde repræsenteret den ene arving [Y] under drøftelserne af en forligsmæssig løsning af skiftet af det uskiftede bo.

4 medlemmer udtaler:

Henset til at [indklagede] under forligsförhandlingerne har repræsenteret arvingen [Y], der havde modstridende interesser med de øvrige arvinger i boet, finder disse 4 medlemmer, at [indklagede] har befundet sig i en interessekonflikt ved efterfølgende at behandle boet som bobestyrer, og at han herved har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

1 medlem udtaler:

Som sagen foreligger oplyst, finder dette medlem, at der ikke foreligger omstændigheder, der kan begrunde, at der foreligger overtrædelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1. Dette medlem har herved særligt lagt vægt på, at [indklagede] ikke har befundet sig i en interessekonflikt, der skulle have medført, at [indklagede] skulle have undladt at have ladet sig udpege som bobestyrer. Det bemærkes, at spørgsmålet om bobestyrers habilitet afgøres af skifteretten, ligesom [klager 1] og [klager 2], der var repræsenteret ved advokat, først bragte spørgsmålet om interessekonflikt op efter boets afslutning.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet.

Det fremgår, at [klager 1] og [klager 2] godkendte det endelige boregnskab den 6. januar 2016. Advokatnævnet har herefter lagt til grund, at boets behandling er afsluttet i skifteretten. Advokatnævnet har som følge heraf kompetence til at behandle klagen over, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik ved at have lavet fejl i boopgørelsen.

Advokat [A] fremsendte på vegne af [indklagede] ved cirkulæreskrivelse 6 af 14. september 2015 "arbejdsudkast til boopgørelse", hvor [Z]s gæld i henhold til gældsbrief til [Y] ikke var medtaget. Henset til at det udtrykkeligt i cirkulæreskrivelse 6 fremgår, at det fremsendte udkast til boopgørelse er et "arbejdsudkast", finder Advokatnævnet, at [indklagede] ikke har tilsidesat god advokatskik, ved ikke at have medtaget gældsbriefet.

Advokatnævnet har på baggrund af sagens oplysninger lagt til grund, at [klager 1] og [klager 2] efter modtagelsen af cirkulæreskrivelse 8 kontaktede advokat [B], der overfor [indklagede] havde fremsat bemærkninger til passiveringen af den latente skat vedrørende værdipapirerne i boregnskabet, inden revideret boregnskab med fremsendt med cirkulæreskrivelse 9.

Henset til, at passiveringen af den latente skat vedrørende værdipairerne både i boregnskabet, der blev fremsendt med cirkulæreskrivelse 8, og boregnskabet, der blev fremsendt med cirkulæreskrivelse 9, er medtaget med det samme beløb, finder Advokatnævnet, at [klager 1] og [klager 2] på det foreliggende grundlag ikke har løftet bevisbyrden for, at [indklagede] havde lavet en fejl i passiveringen af den latente skat. Advokatnævnet bemærker i den forbindelse, at som sagen er forelagt for nævnet, fremgår det ikke, hvorvidt der efterfølgende er sket en ændring i passiveringen.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at [indklagede] på det foreliggende grundlag ikke har tilsidesat god advokatskik vedrørende passivering af latent skat i boregnskabet.

[Indklagede] har i det ovenfor anførte omfang tilsidesat god advokatskik, og Advokatnævnet pålægger derfor i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, [indklagede] en bøde på 10.000 kr.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 10.000 kr.

På nævnets vegne

Jørgen Lougart